

QORTI TAL-MAĞISTRATI (GHAWDEX) ĠURISDIZZJONI SUPERJURI SEZZJONI ĠENERALI

MAĞISTRAT DOTTOR BRIGITTE SULTANA LL.D., LL.M
(CARDIFF) ADV. TRIB. ECCL. MELIT.

Illum, il-Ġimġha, 27 ta' Ottubru 2023

Rikors Ĝuramentat numru: 33/2021 BS

Carmel Formosa

-vs-

Lawrence Micallef; Rose Ann Micallef;
u Mary Micallef

Il-Qorti;

A. Preliminari:

Rat ir-rikors ġuramentat tal-attur¹ li ppremetta:

- ILLI l-attur huwa sid ta' fond b'art annessa miegħu bl-indirizz *La Petra*, Triq Bullara, ix-Xagħra, Għawdex;
- ILLI l-konvenuti jew min minnhom huma propjetarji u pussessuri tal-fond b'art annessa miegħu bl-indirizz 121, Triq Bullara, ix-Xagħra, Għawdex u ta' għalqa fil-vičinanzi liema għalqa tgawdi aċċess neċċesarju bir-rigel minn fuq il-propjetà tal-esponenti fuq indikata;

¹ Rik. gur. a fol 1 sa 3.

3. ILLI ġewwa l-mogħdija propjetà tal-esponenti kien hemm tirġien [sic] li jservu sabiex jiffaċilitaw l-aċċess tal-esponenti fuq l-istess mogħdija;
4. ILLI nhar is-6 ta' Marzu 2021 u fil-ġimħat sussegwenti l-intimati jew min minnhom ikkommettew spoll klandestin u vjolenti fejn huma qalghu dawn it-tirġien [sic] u irmew [sic] l-istess tirġien [sic] ġewwa propjetà ta' terzi;
5. ILLI minkejja li gew interpellati formalment il-konvenuti xorta waħda baqgħu jippersistu bl-ispoll minnhom kommess;
6. ILLI r-rikorrenti jikkonferma li jaf bil-fatti hawn elenkti personalment, u għalhekk kellha ssir din il-kawża.

Talab għalhekk lill din il-Qorti:

1. Tiddikjara u tiddedċiedi [sic] illi nhar is-6 ta' Marzu 2021 u fil-ġimħat sussegwenti l-konvenuti personalment jew min minnhom jew bl-ghajnuna ta' terzi persuni kkommettew spoll vjolenti u klandestin billi qalghu tirġien [sic] propjetà tal-esponenti;
2. Tikkundanna lill-istess konvenuti jew min minnhom sabiex fi żmien qasir u perentorju li jiġi prefiss lilhom jiispurgaw l-istess spoll vjolenti u klandestin minnhom kommess u jpoġġu kollox fl-istat pristinu tiegħu taħt is-supervizzjoni [sic] ta' perit u arkitett civili nominandi; u
3. Tawtorizza lill-attur sabiex fin-nuqqas tal-konvenuti, jagħmel dak ix-xogħol ritenut neċċesarju a spejjeż ta' l-istess [sic] konvenuti.

Bl-ispejjeż kollha kontra l-konvenuti kompriżi dawk tal-Ittra Uffiċjali tat-13 ta' April 2021 ref: 241/2021 li minn issa huma ngunti in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti² li eċċepew:

1. ILLI ma jeżistux l-estremi rikjesti mil-ligi sabiex tirnexxi kawża ta' spoll;
2. ILLI l-ebda wieħed mill-elementi li trid il-ligi għas-suċċess ta' kawża ta' spoll ma hu prezenti;
3. ILLI hadd mill-eċċipjenti ma wettaq xi spoll kif allegat;
4. ILLI d-domandi attriči huma nfondati fid-dritt u fil-fatt;
5. ILLI din ir-risposta qed tiġi kkonfermata minn Rose Ann Micallef li ġandha konoxxenza vera u propja tal-fatti in kawża.

Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Fliet l-atti.

Rat li fl-udjenza tal-11 ta' Mejju, 2022 l-attur iddikjara l-provi tieghu magħluqha.³

Rat li fl-udjenza tat-12 ta' Jannar, 2023 il-konvenuti ddikjaraw il-provi tagħhom magħluqha.⁴

Rat li fl-udjenza tat-2 ta' Marzu, 2023 il-partijiet iddikjaraw li l-kawza tista' tithalla għas-sentenza bil-fakulta' li jsiru noti tal-osservazzjonijiet finali.⁵

Rat 1-atti l-ohra kollha tal-kawza, inkluz id-dokumenti ezebiti u verbali kif ukoll it-traskrizzjonijiet tax-xhieda kollha u affidavits.

Rat li l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza.⁶

Rat in-noti tal-osservazzjonijiet tal-partijiet.

² Risposta guramentata a fol 14.

³ Verbal a fol 44.

⁴ Verbal a fol 69.

⁵ Verbal a fol 70.

⁶ Verbal a fol 70.

B. Provi:

Semghat ix-xhieda bil-gurament u rat dik maghmulha bil-procedura tal-affidavit, ta':

Carmel Formosa, l-attur, xehed permezz ta' affidavit.⁷ Jiddikjara li huwa sid il-fond "*La Petra*" li akkwista b'kuntratt ta' kompravendita' li jezebixxi kopja tieghu.⁸ Jipprezenta wkoll pjanta li turi l-estent tal-proprijeta' tieghu kif ukoll l-estent tal-proprijeta' tal-konvenuti li tinsab biswiet dik tieghu.

Jixhed li l-konvenuti għandhom dritt ta' passagg bir-rigel minn mghodija li hija proprieta' tieghu u tifforma parti mill-proprieta' "*La Petra*". Jimmarka l-istess mghodija fuq il-pjanta ezebita minnu.

Ikompli li sabiex jaccedi għal fuq l-istess mghodija, huwa għandu entrata magħluqha b'bieb. Jimmarka l-istess entrata fuq il-pjanta diga ezebita.

Jghid li bejn dan il-bieb u l-mghodija hemm dizlivell ta' xi zewg piedi. Izid li għalhekk, f'Ottubru tal-2020, flimkien ma' ibnu kien għamel għatba sabiex inaqqas mid-dizlivell.

Jiddikjara li għal bidu ta' Jannar, 2021 beda l-inkwiet mal-konvenuti u dan wara li l-istess ghaddew b'mohriet minn fuq din l-ghatba u saret il-hsara. Izid li l-konvenuti m'għandhomx dritt jghaddu b'mohriet izda jistgħu jghaddu biss bir-rigel.

Jixhed li dwar din il-hsara ilmenta mal-konvenuta Roseann, l-ewwel bil-fomm u aktar tard b'ittra legali li jipprezenta kopja tagħha.⁹

Jiddikjara li fit-23 ta' Frar, 2021 il-konvenuti ntavolaw ittra għudizzjarja b'referenza ghall-ittra precedenti tieghu fejn interpellawh inehhi l-ghatba. Jezebixxi kopja tal-ittra għudizzjarja.¹⁰

⁷ Affidavit a fol 21 u 22 b'dokumenti annessi.

⁸ Kuntratt tas-7 ta' Marzu, 1986 in atti Nutar Emmanuel George Cefai a fol 23 sa 27.

⁹ Ittra legali mhux datata a fol 29.

¹⁰ Ittra għudizzjarja a fol 30 u 31.

Jghid li l-konvenuti mhux talli baqghu jghaddu bil-mohriet izda fis-6 ta' Marzu, 2021 il-konvenuti Roseann u huha Lawrence qalghu l-ghatba. Jezebixxi filmat li juri dan l-agir.¹¹

Jezebixxi wkoll ritratt li juri meta saret l-ghatba – fid-9 ta' Ottubru, 2020¹² – kif ukoll estratti stampati mil-filmat tas-6 ta' Marzu, 2021 li juru lill-konvenuti ahwa Lawrence u Roseann Micallef jaqilghu l-ghatba.¹³

Jghid li wara dan huwa reggha sera l-ghatba diversi drabi izda din baqghet dejjem tinqalgha mill-konvenuta Roseann Micallef. Jghid li huwa dejjem sera l-ghatba bil-brikks ghajr l-ahhar darba fejn flokha pogga kantun li għadu hemm sallum.

Jezebixxi wkoll kopja ta' ittra gudizzjarja li ntavola kontra l-konvenuti qabel prosegwa bil-kawza odjerna.¹⁴

In kontro-ezami,¹⁵ xehed li "La Petra" hija d-dar tieghu u ilu li bniha minn xi l-1995. Jaqbel li huwa għamel l-ghatba peress li diehel fiz-zmien u kien isibha difficli jinzel mil-bieb li għandu għal gol-mghodija. Jghid li din l-ghatba għamilha f'Ottubru, 2020. Jispjega li fil-fatt pogga xi brikks f'forma ta' tarag.

Jaqbel li l-ghatba in kwistjoni saret kif tidher fir-ritratt a fol 34.

Mistoqsi xi hsara saret meta qal li l-konvenuti ghaddew bil-mohriet mil-mghodija jghid li il-brikks gew *chipped*. Jaqbel li zmien wara li saret din il-hsara huwa flok il-brikks pogga kantun. Izid li l-kantun poggieh f'Marzu, 2021.

Muri sensiela ta' ritratti, jaqbel li dak a fol 63 juri l-ahhar parti tal-mghodija, mentri dawk a fol 64 sa 67 juru l-kumplament tal-mghodija bil-kantun li pogga huwa.

Mistoqsi jispjega ladarba l-brikks għamilhom f'Ottubru 2020 u l-kantun għamlu f'Marzu, 2021, kif kien jidhol bejn Ottubru u Marzu, jghid li hu

¹¹ Filmat prodott fuq CD li jinsab a fol 33.

¹² Ritratt a fol 34.

¹³ Estratti a fol 35 sa 39.

¹⁴ Ittra gudizzjarja numru 241/2021 tat-13 ta' April, 2021 a fol 40 u 41.

¹⁵ Traskrizzjoni a fol 50 sa 58.

kien baqa' jerga jaghmel l-ghatba bil-brikks sa' ma' fl-ahhar pogga l-kantun.

Jghid li l-kantun għadu hemm sallum.

Jghid li qabel pogga l-kantun kien sikwiet ipoggi l-brikks bil-konvenuti kienu kull darba jneħħuhomlu. Jghid li l-konvenuti anke l-kantun pruvaw inehħulu izda ma' nehħewhx ghax tqil. Jikkoregi ruhu u jghid li l-kantun ma' nehħewhx mhux ghax tqil izda ghax waqqafhom.

Jghid li huwa bil-kantun jinqeda tajjeb.

James Paul Formosa, iben l-attur, xehed permezz ta' affidavit.¹⁶ Jiddikjara li f'Ottubru, 2020 huwa ta' daqqa t'id lill-missieru sabiex poggew xi brikks biex saret għatba gol-mghodija fuq il-Lvant tal-proprietà ta' missieru "La Petra". Jixhed li din l-ghatba kienet saret kif tidher fir-ritratt tad-9 ta' Ottubru, 2020.

Izid li għal-bidu tas-sena 2021 missieru lmenta mal-konvenuta Roseann wara li din ghaddiet mill-mogħdija b'mohriet u għamlet hsara lill-ghatba.

Jixhed li wara dan, u fis-6 ta' Marzu, 2021, il-konvenuta Roseann u huha qalghu l-ghatba skond kif jirrizulta mil-filmat ezebit minn misiseru.

Lawrence Micallef, konvenut, xehed permezz ta' affidavit.¹⁷ Jiddikjara li huwa wieħed mill-ahwa Micallef li lkoll trabbew fil-fond numru 121, Triq Bullara, ix-Xaghra, Ghawdex li huwa tal-genituri tieghu.

Jghid li dan il-fond għandu għalqa fuq wara li ma' tmissx ezatt mieghu. Izid li għalhekk sabiex jacedu fl-ghalqa jutilizzaw il-mghodija li qieghda fuq il-proprietà tal-attur. Izid li dan huwa l-uniku mezz ta' access li għandhom.

Jiddikjara li fl-antik kienu jghaddu minn fuq l-ghalqa tal-attur b'dan li meta l-attur bena, kienu ftehma li jħalli mghodija kif inhi llum.

¹⁶ Affidavit a fol 43.

¹⁷ Affidavit a fol 61u 62.

Izid li mill-istess mghodija dejjem ghaddew minghajr problemi u dan sal-2020 meta l-attur talabhom ibieghulu l-ghalqa taghhom izda huma rrifjutaw.

Jiddikjara li hawnhekk l-attur sar vendikattiv u beda jaqla' l-problemi lill-ohtu Roseann meta din kienet tmur sabiex tackedi fl-ghalqa taghhom bil-mohriet.

Jghid li eventwalment, u lejn Ottubru, 2020, l-attur pogga l-brikks fil-mghodija sabiex ifforma għatba. Izid li huwa nehhīhom. Jghid li mbagħad damu zmien minghajr ostaklu sakemm fl-ewwel xahrejn ta' l-2021 l-attur pogga kantun kbir bhala għatba. Jghid li l-kantun ma' messewhx fuq parir tal-avukat tagħhom.

Jghid li dan il-kantun għadu hemm sallum u l-attur juzah bhala għatba.

Jghid li huwa tkellem mal-attur u spjegalu li huma l-ghalqa ma' jistgħux ibieghuha sakemm għadha tahdimha oħθom Roseann. Jghid li hawn l-attur qallu li jiltaqgħu l-Qorti. Izid li mbagħad ircevew il-kawza odjerna.

Jghid li ma' jifhimx għalfejn l-attur għamel il-kawza ghaliex l-ghatba li għamel hemm għadha u l-attur għadu juzaha sal-lum.

Jezebixxi sett ta' ritratti li juru l-ghatba tal-kantun li għamel l-attur.¹⁸

Jessica Refalo, xehdet permezz ta' affidavit.¹⁹ Tiddikjara li hija tigi oħt il-konvenut Lawrence u wara li rat l-affidavit tieghu taqbel mal-kontenut tal-istess ghajr għal fejn hija ma' kienitx prezenti.

Tghid li taf li tpoggew xi brikks sabiex giet iffurmata għatba lejn l-ahhar ta' Settembru, 2020 li tneħħew minn huha peress li oħtha ma' setghetx tgħaddi bil-mohriet.

Izzid li ftit zmien wara dan, lejn l-ahhar ta' Frar, 2021 tpogga kantun minflok il-brikks b'dan il-kantun għadu hemm sal-lum.

¹⁸ Ritratti a fol 63 sa 67.

¹⁹ Affidavit a fol 68.

C. Ikkunsidrat:

Preliminari:

B'din l-istanza l-attur talab dikjarazzjoni li l-konvenuti kkommettew spoll klandestin u vjolenti meta fis-6 ta' Marzu, 2021 u fil-gimghat sussegwenti personalment, minn minnhom, jew bl-ghajnuna ta' terzi persuni qalghu għatba proprjeta' tieghu.

Konsegwentement talab sabiex il-konvenuti jew minn minnhom jigu kkundannati jispurgaw l-istess spoll u jirripristinaw il-proprjeta' tieghu f'terminu qasir u perentorju b'dan li, fin-nuqqas, ikun huwa awtorizzat jagħmel ix-xogħol mehtieg a spejjez tagħhom.

Il-konvenuti laqghu għat-talbiet atturi billi eccepew li ma' jissussistux l-elementi ta' spoll, li huma ma' wettqu ebda spoll, u li t-talbiet atturi huma nfondati fid-dritt u fil-fatt.

Ikkunsidrat Ulterjorment:

L-*actio spolii*, bhal ma' hija din l-azzjoni tal-lum kif ittentata mill-attur, hija regolata mill-Artikolu 535 tal-Kodici Civili, Kap. 16, Ligijiet ta' Malta, li jaqra:

535. (1) *Jekk persuna tiġi, bil-vjolenza jew bil-moħbi, mneżżgħha mill-pussess, ta' liema xorta jkun, jew mid-detenzjoni ta' ħaġa mobbli jew immobbli, hija tista', fi żmien xahrejn mill-ispoll, titlob, b'azzjoni kontra l-awtur tal-ispoll, li terġa' tiġi mqieghda f'dak il-pussess jew f'dik id-detenzjoni, kif jingħad fl-artikolu 791 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.*

(2) Dan it-tqegħid mill-ġdid fil-pussess jiġi ordnat mill-qorti, wkoll jekk il-konvenut ikun is-sid tal-ħaġa li tagħha l-attur ikun bata l-ispoll.

Minn dan l-artikolu jirrizultaw l-elementi essenzjali sabiex attur jirnexxi f'azzjoni ta' spoll.

Dawn l-elementi huma tlieta:

- i. li huwa kien jipposjedi l-oggett in mertu b'pussess ta' kwalunkwe' xorta jew b'detenzenzjoni - *possedisse*;
- ii. li huwa gie spoljat minn dak il-pussess jew detenzjoni - *spoliatum fuisse*, u;
- iii. li huwa ntavola l-kawza ta' spoll fi zmien xahrejn mill-jum li fih sar l-att spoljattiv allegat minnhu - *infra bimester deduxisse*.

Rigward l-ewwel element, il-*possedisse*, huwa pacifiku li l-espressjoni “*pussess ta' liema xorta jkun*” tikkomprendi kwalunkwe’ tip ta’ “*pussess*” inkluz dak civili *kemm dak semplicement naturali u anke dak vizzjuz*.²⁰

Inghad infatti:

“Neanche' e' permesso in questa causa di spoglio di investigare la natura del possesso presso lo spogliato, se esso lo sia animo domini o no; perche' la legge non richiede che un possesso materiale e di fatto; tanto e' vero che si concede la detta azione anche al possessore che avesse in tempo precedente usurpato con violenza la cosa altrui” (Vol X p55).²¹

Li huwa mehtieg, allura, huwa li attur f'kawza ta' spoll jiaprova li għandu l-pussess.

Jingħad ulterjorment li anke jekk il-pussess ikun wieħed qasir hafna u sahansitra momentarju, dan xorta wahda huwa sufficjenti sabiex jawtorizza l-azzjoni ta' spoll, imbastax jkun univoku u mhux ibbazat fuq mera tolleranza.²²

Fid-decizjoni mogħtija nhar it-30 ta' April, 2004 fl-ismijiet *Farrugia Carmelo et vs Farrugia Carmelo et*,²³ il-Prim' Awla tal-Qorti Civili rritenit li pussess kwalunkwe', anke purament materjali u di fatto, anke qasir hafna u sahansitra momentarju huwa sufficjenti, basta jkun univoku u ma jkunx ibbazat fuq mera tolleranza. Dan ghaliex huwa ben risaput illi minn jiddetjeni haga b'semplice tolleranza ma' jistax jezercita l-*actio spolii*.

²⁰ Vol XLII p. II p. 973. Ara wkoll id-decizjoni mogħtija nhar il-31 ta' Jannar, 2003 fl-ismijiet *John Sammut vs Emmanuel Sammut*, Citazz. Nru. 941/1995/2 PS.

²¹ Iccitat fl-istess decizjoni mogħtija nhar il-31 ta' Jannar, 2003 fl-ismijiet *John Sammut vs Emmanuel Sammut*, Citazz. Nru. 941/1995/2 PS.

²² Vol XXXVII p. II p. 642. Ara wkoll id-decizjoni mogħtija nhar l-24 ta' April, 1947 fl-ismijiet *Cortis vs Sammut*.

²³ Citazzjoni Numru. 564/1998/1.

Fid-decizjoni moghtija mil-Qorti tal-Appell nhar it-30 ta' Gunju, 2004 fl-ismijiet *Marianna Dean vs Joseph Abela*,²⁴ gie ritenut li m'hemmx pussess tutelabbli fejn hemm semplici tolleranza.

B'dan li, fid-decizjoni moghtija nhar il-25 ta' Mejju, 2007 fl-ismijiet *Michael Aquilina et vs Andrew Briffa et*,²⁵ il-Qorti tal-Appell sostniet li:

Huma meqjusin bhala atti ta' semplici tolleranza dawk immissla "nei rapporti di buon vicinato in grazia dei quali si permetta o si tollera che altrui faccia sulla cosa che gli appartiene cio` che non avrebbe diritto alcuno di farvi" - Ricci, "Corso Teoretico - Practico di Diritto Civile", Vol. V. pagna 73. Fi kliem iehor, jitqies li tkun zamma b'semplici tolleranza dik fejn il-haga tkun mizmuma b'semplici kortezija jew fejn haddiehor ikun jista' jirtiraha x'xin irid. B'zieda ma' dan kollu, jinghad ukoll li l-ghemejjel ta' semplici tolleranza għandhom xejra ta' transitorjeta` u saltwarjeta`.²⁶

Il-Qorti hija wkoll konxja mill-fatt li l-azzjoni ta' spoll hija radikata fuq l-esigenzi ta' l-utilita' socjali, intiza sabiex tagħti protezzjoni lil kwalunkwe' pussess u jigi mpedut lic-cittadin privat milli jiehu l-gustizzja f'idejh.

Il-fini tal-azzjoni huwa nfatti dak li jigi restawrat l-istat tal-pussess li jkun gie skonvolt, jew turbat.²⁷ Huwa proprju għalhekk li l-istess disposizzjoni tal-ligi tagħmel referenza espressa ghall-Artikolu 791 tal-Kap. 12 li jrid illi l-konvenut f'kawza ta' spoll ma jista' jagħti ebda eccezzjoni li mhix dilatorja qabel ma jkun rega' qiegħed il-haga fl-istat pristinu.

Huwa b'din il-mira li l-gurisprudenza u d-dottrina legali jiinsitu li l-Qorti għandha tezamina biss il-fatt tal-pussess jew tad-detenzjoni u l-fatt ta' l-ispoli.

Fil-kawza *de quo*, huwa car li l-attur kellu - u għandu - il-pussess necessarju sabiex jigi sodisfatt dan l-element tal-*actio spolii*.

²⁴ Appell Civili Numru. 930/2003/1.

²⁵ Appell Civili Numru. 2947/1996/1.

²⁶ Ara wkoll id-decizjoni moghtija nhar it-12 ta' Jannar, 2005 mil-Qorti tal-Appell fl-ismijiet *Cuschieri v. Cilia*.

²⁷ Vol XLII p. II p. 973 kif ukoll Vol XLI p. II p. 846.

Il-pussess ta' l-attur jirrizulta kemm fuq il-moghdija li fiha kienet tinsab l-ghatba originali li tnehhiet u li dwarha ntavola din l-azzjoni ta' spoll l-attur kif ukoll fuq l-ghatba proprja.

Il-Qorti tosserva li ghalkemm l-attur naqas milli jezebixxi l-pjanta u *site plan* li kienu gew annessi mal-kuntratt ta' kompravendita' tas-7 ta' Marzu, 1986 in atti Nutar Emmanuel Goerge Cefai li bih tnisslet għandu l-proprjeta' li minnha jiformaw parti l-oggetti mertu ta' din il-kawza;²⁸ huwa jinsisti li l-moghdija in mertu hija fil-fatt mhux biss possesseduta minnu izda proprjeta' tieghu.

Din l-asserzjoni tal-attur m'hijiex kontradetta mill-konvenuti li, fil-fatt, fl-affidavit kemm tal-konvenut Lawrence Micallef kif ukoll ta' oħtu Jessica Refalo jiddikjaraw li l-passagg qiegħed fuq il-proprjeta' ta' Carmel Formosa.²⁹

Il-konvenut Lawrence Micallef imur oltre billi jghid li familtu kienet qabel tghaddi minn fuq l-ghalqa tal-attur b'dan li meta mbagħad l-attur gie biex jibni huma ftehma fejn u kif kellha tkun il-mghodija tagħhom b'dan li nbniet il-mghodija kif għadha tezisti sallum.

Dwar imbagħad l-ghatba proprju, il-partijiet jaqblu li l-ewwel għatba nbniet bil-brikks f'forma ta' tarag lejn Otturbu, 2020 mentri dik prezenti saret b'kantun wieħed lejn l-ahhar ta' Frar u l-bidu ta' Marzu, 2021.

B'dan allura li l-element tal-pussess huwa ppruvat a sodisfazzjoni ta' din il-Qorti li sejra b'hekk tghaddi sabiex tezamina l-elementi l-ohra rekwiziti f'kawza ta' spoll.

Rigward it-tieni element, il-kwistjoni ta' l-att spoljattiv nniffsu - *spoliatum fuisse* - ossia, li l-ispoljant għamel azzjoni kontra r-rieda tal-pussessur li eskludiet lill-pussessur mill-pussess, jingħad kif isegwi:

Dwar it-tieni element, huwa mehtieg li jintwera li l-ghamil spoljattiv ikun wieħed arbitrarju u magħmul kontra r-rieda tal-possessur b'mod li jista' jagħti lok għal azzjoni ta' danni kontra min ikun wettqu. Huwa wkoll

²⁸ Kopja tal-kuntratt in atti a fol 23 et seq.

²⁹ Il-konvenut jghid dan *verbatim* fl-ewwel paragrafu fil-pagna tal-affidavit tieghu a fol 61 mentri Jessica Refalo tikkonferma l-istess fejn fl-affidavit tagħha tiddikjara li hija hadet konjizzjoni tal-affidavit ta' huha Lawrence u tikkonfermah fl-interezza tieghu - ref. l-ewwel paragrafu fil-pagna tal-affidavit tagħha a fol 68.

*mahsub li l-ghamil irid ikun wiehed vjolenti jew imqar mistur ghall-gharfien tal-persuna li kellha l-pusess.*³⁰

Mill-assjem tal-provi jirrizulta car u nkontestat li l-azzjoni spoljattiva sehhet u sehet mill-konvenuti jew minn minnhom.

L-attur jirnexxilu jipprova dan abbundantement mhux biss bix-xhieda tieghu izda wkoll bi provi f'forma ta' filmat u estratti mill-istess li juru lil uhud mill-konvenuti jnehu l-brikks li kien originarjament pogga lejn Ottubru, 2020.

Il-konvenuti mhux talli ma' jinnegawx li nehew il-brikks izda, fl-affidavit tieghu l-konvenut Lawrence Micallef jghid dan espressament³¹ u jispjega wkoll ghalfejn ghamel hekk.

B'dan izda li l-istess konvenuti jsostnu li l-ahhar għatba li saret mill-attur b'kantun wiehed baqghet fejn poggiha l-istess attur u għadha wkoll tintuza minnu sallum.

Minn dan l-assjem tal-provi, huwa car li l-att spoljattiv sehh u sehh mill-konvenuti jew minn minnhom bi pregudizzju lejn l-attur.

B'dan izda li jirrizulta wkoll li tali att spoljattiv sar f'diversi okkazzjonijiet bejn Ottubru, 2020 – data ta' meta tpogġiet l-ewwel għatba – u s-6 ta' Marzu, 2021 – data tal-filmat prodott mill-attur li juri l-ahhar okkazzjoni fejn tneħħiet l-ghatba, izda' kuntrarjament għal dak dikjarat mill-attur fir-raba' premess tar-rikors guramentat tieghu; ma' jirrizultax li regħha sehh mis-6 ta' Marzu, 2021 il-quddiem.

L-attur stess jixhed fil-fatt li bejn Ottubru, 2020 – meta l-ewwel pogga xi brikks sabiex ifforma tarag quddiem il-bieb tieghu li jgħati għal-mghodja – u Marzu, 2021 – meta flok il-brikks li sa' dakinhar kien irrimpjazza diversi drabi pogga kantun wiehed – kienu bosta d-drabi li kien pogga l-brikks li tneħħew izda, meta finalment pogga l-kantun f'Marzu, 2021 dan baqa' f'postu fejn għadu.

³⁰ Ref. decizjoni mogħtija nhar it-23 ta' Jannar, 2003 fl-ismijiet *Filomena Ellul vs Carmel sive Charles Ellul*, Citazz. Nru. 428/2000/1 JRM.

³¹ Ref. l-ahhar paragrafu fil-pagna a fol 61 tal-affidavit ta' Lawrence Micallef.

Rigward it-tielet element, l-*infra bimester deduxissi*, il-Qorti tosserva illi l-attur jinsisti fuq id-data tal-ahhar att spoljattiv li sehh fis-6 ta' Marzu, 2021 b'dan li jghid li bejn Ottubru, 2020 u Marzu, 2021 tnehhew diversi ghetiebi li huwa kien bena bil-brikks sakemm imbagħad pogga għatba tal-kantun f'Marzu, 2021 li baqghet u għadha fuq il-post.

Il-Qorti tosserva li l-istanza odjerna giet intavolata fl-4 ta' Mejju, 2021 u allura fit-terminu utili ta' xahrejn li trid il-Ligi mid-data tal-ahhar att spoljattiv li mil-provi prodotti u x-xhieda migħiġba huwa car li sehh fis-6 ta' Marzu, 2021.

Huwa għalhekk sodisfatt ukoll l-element tal-*infra bimester deduxissi*.

B'dan izda li f'dan il-kaz partikolari ghalkemm anke dan l-element gie ppruvat jirrizulta li l-att spoljattiv li wassal għal din l-istanza u li sehh fis-6 ta' Marzu, 2021 gie rimedjat ukoll f'Marzu, 2021 meta tpoggiet l-ghatba tal-kantun li baqghet u għadha f'posta.

Jingħad ulterjorment li din l-ghatba tal-kantun tpoggiet mill-attur nniflu b'rīmpazzament ta' dik tal-brikks li l-konvenuti jammettu li nehhew u għalhekk ghall-evidenti sodisfazzjoni tal-attur.

Decide:

Għaldaqstant, in vista tal-premess u għar-ragunijiet kollha hawn fuq mogħtija, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt li tiddisponi mill-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti, tilqa' l-ewwel talba attrici u tiddikjara li sehh spoll a pregudizzju tal-attur meta fis-6 ta' Marzu, 2021 tneħha tarag li l-istess attur kien bena bil-brikks. B'dan izda li tichad il-kumplament tat-talbiet attrici stante li l-istess spoll gie spurgat u rimedjat a sodisfazzjon tal-attur bil-bini mil-għid minnu stess tal-ghatba bil-kantun.

Tenut kont li [i] fuq ammissjoni tal-attur stess, l-ghatba li rrīmpazzat dik originali nbniet minnu f'Marzu 2021 mentri l-kawza giet intavolata f'Mejju, 2021, u; [ii] kontrajjament ghall-eccezzjonijiet imqajma mill-konvenuti gew ippruvati sodisfatti l-elementi necessarji sabiex tirnexxi kawza ta' spoll kif ukoll li f'xi stadju l-konvenuti kienu kolpevoli ta' spoll

- fuq ammissjoni tal-konvenut Lawrence Micallef stess; spejjez jinqasmu nofs a karigu tal-attur u nofs a karigu tal-konvenuti.

(ft.) Dr. Brigitte Sultana
Maġistrat

(ft.) Deputat Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur